

دولت یزنشکیان تصمیم‌گیرنده اصلی درباره موضع‌گیری ایران دربرابر آمریکا نیست

مراسم تحلیف دونالد ترامپ برگزار شد و حالا دوباره رئیس‌جمهور رسمی آمریکا است. ترامپ و اعضای کابینه‌اش هنوز واکنش رسمی به مصاحبه یزنشکیان برای مذاکره نشان نداده و از این نظر چشم‌انداز پیش روی ایران و آمریکا در هاله‌ای از ابهام قرار دارد، هر چند با توجه به ترکیب کابینه ترامپ احتمال اینکه سیاست فشار دوباره در دستورکار ترامپ قرار گیرد منتفی نیست.

به گزارش آرمان ملی، سیدمصطفی هاشمی طبا، عضو شورای عالی مشورتی حزب کارگزاران سازندگی، در مصاحبه‌ای دیدگاه خود را در این زمینه بیان کرده‌است.

او می‌گوید: آقای یزنشکیان تنها عنوان کردند ما حاضر هستیم با آمریکا مذاکره کنیم واصلامشخص نیست که یزنشکیان و تیم او در وزارت خارجه قرار است درباره چه چیزی با آمریکا مذاکره کنند. ما باید از دور و تسلسل مذاکره برای مذاکره با غرب خارج شویم. سال‌هاست موضوع مذاکره در کشور ما مطرح‌است و هر بار مذاکره می‌کنیم تا مذاکرات رایه دور بعدی موکول کنیم. به هر حال زمان آن رسیده که از این دور و تسلسل خارج شویم. اگر ماندنیال لغو تحریم‌ها هستیم، مشخص‌است که آمریکا به آسانی از این اهرم فشار علیه ایران عبور نخواهد کرد. زمانی که برجام به نتیجه رسید مشخص بود که طرفین دنبال چه چیزی هستند و قرار است به چه نتایجی برسند، اما حالا مشخص نیست قرار است درباره چه چیزی مذاکره صورت گیرد. برجام هم که دیگر وجود ندارد و عملاً زمین‌زفته است.

می‌گویند دنبال رفع تحریم نرویم، اما پیشنهادهای ویژه دعوت از رشد اقتصادی ندارند
روزنامه اطلاعات باگوشه چشمی به رسانه ملی نوشت: با توجه به زمزمه‌هایی که درباره امکان از سرگیری مذاکرات برجامی و تحصیل توافقی برای رفع تحریم‌ها درگرفته، همزمان تبلیغات ضدبرجامی صداوسیما هم اوج گرفته‌است.

برنامه‌های ویژه دعوت از مخالفان مذاکره و حمله به تیم مذاکره قبلی برجام و به‌ویژه جواد ظریف و تهیه گزارش‌های خبری درباره آثار و تبعات زیانبار برجام به تعبیر متولیان و برنامه‌سازان سیما بی‌ازجمله تلاش‌هایی است که در جریان است تا قبل از اینکه حتی مذاکره‌ای در کار باشد یا گفت‌وگویی آغاز شود، مرگ آن را از همین حال رقم بزنند یا اصولاً امکان تحقق آن را از بین ببرند و جالب اینکه حتی آنقدر خوش سلیقه هم نیستند که در مناظره‌ها از یک موافق نیم‌بند و از یک حریف ضعیف هم دعوت کنند تا شای اینقدرها هم شور نباشد و حداقل اقناعی هم در مخاطب پدید آورد.

بحث بر سر اصرار عجیب جریانی است که با وجود ملاحظه تکنک‌ها و مشکلاتی که تحریم‌ها نبود ارتباطات لازم بین‌المللی برای کشور به بار آورده، از همین حال راه را برای عبور از این بحران می‌بندند و شوربوختانه‌تر اینکه راه‌حل جایگزین و قابل دسترسی هم برای آن پیش چشم نمی‌آورند.

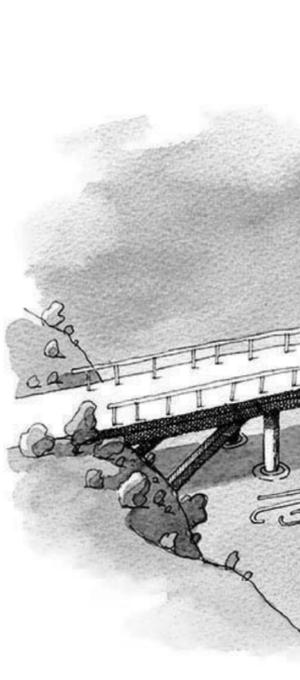
به‌عنوان مثال اگر می‌گویند ما به رفع تحریم نیازی نداریم و مشکل اصلی معضلات اقتصادی کشور، وجود تحریم‌ها نیست (که واقعاً هم تمامی مشکلات اقتصادی را نمی‌توان به آن ارتباط داد)، سازوکاری هم برای اداره بهتر کشور و رشد اقتصاد پیشنهاد نمی‌دهند و صرفاً برای ایجاد مانع بر سر راه دولت تازه، به حمله و هجوم روی آورده‌اند و در این مسیر هم البته برخی تریبون داران با نفوذ و ازجمله برخی ائمه محترم جمعه همونایی می‌کنند.

نکته اینجاست که همه می‌دانیم تصمیماتی در این حد مهم صرفاً با اراده یک دولت یا یک رئیس‌جمهوری قابل تحقق نیست و به‌نوعی اراده و تصمیم نظام حکمرانی است. نگارنده هم معتقد است بخش مهمی از مشکلات موجود به‌ویژه در حوزه اقتصاد و مالیه و ناترازی‌های بسیار خطرناک آن، حتی با رفع همه تحریم‌ها هم از بین نمی‌رود و به اصلاحات ساختاری مهمی نیازمند است؛ اما بی‌تردید در مسیر انجام این اصلاحات رفع تحریم‌ها به‌نوبه خود نقش قابل توجهی دارد.

کوتاه‌سخن آنکه بیاییم برای کمک به دولت و ملت و برای فائق آمدن بر مشکلاتی که هر روز آستانه تحمل جامعه را پایین و پایین‌تر می‌آورد، به‌خاطر خدا و مردم، همدلی و مهر و مدارا و وفای راتحقق بخشیم.

امثال علی‌مطهری خط‌قرمز ندارند؟

دیروز بخشی از سخنان علی‌مطهری منتشر شد. روزنامه کیهان در اخبار ویژه خود در گزارشی با عنوان «آقای مطهری! فریب جریان تحریف‌رادر باره مذاکره نخورید» به نقد اظهارات علی‌مطهری، نماینده پیشین مجلس، درباره اهمیت مذاکره مستقیم با آمریکا پرداخته‌است. این روزنامه در این گزارش آورده‌است: «اولاً هیچ عضو تیم ترامپ درباره مذاکره با ایران سخنی نگفته مگر افرادی که بر مذاکره تحت فشار حد اکثری برای دیدن کردن آرزوهای خود سخن گفته‌اند. ثانیاً امثال آقای مطهری توضیح نمی‌دهند که

یادداشت‌های شهر شلوع

آنها که ترجیحشان «نامذاکره» و «ناگفت‌وگو» است

      [شهروند]
از قدیم گفته‌اند که مذاکره چهار ویژگی اصلی دارد: اول اینکه حداقل دو طرف در آن درگیر هستند. این دو طرف ممکن است دو فرد، دو گروه یا دو کشور باشند. دوم اینکه بین خواسته‌ها و نیازهای این دو (یا چند طرف) تعارض وجود دارد. سوم اینکه دو یا چند طرف درگیر در مذاکره، براساس انتخاب خود و نه به اجبار یا بکدیگر مذاکره می‌کنند. چهارم هم اینکه کسانی که درگیر مذاکره می‌شوند برای «داد و ستد» که زیربنای مفهوم مذاکره است، آماده‌اند. حالا در مورد این چهار موضوع بحث فراوان وجود دارد و افراد و گروه‌ها و جناح‌های سیاسی مفصل در باب این موارد بحث می‌کنند. امروز هم بحث داغ داغ است...

سعی‌کنند در زمینه‌های محتوایی، تارهای ارتباطی جدیدی را با آمریکا بتند. به اعتقاد مرعیی با توجه به این واقعیت که در مناسبات ارتباطی ایران و آمریکا مشکلات سیاسی بسیاری وجود دارد، دو کشور باید تلاش کنند زنجیره توافقات احتمالی را حول محور مسائل اقتصادی شکل بدهند. فعال سیاسی اصلاح‌طلب و دبیر کل حزب کارگزاران سازندگی گفت: «برداشت شخصی من این است که هنوز رهبری در فضای جدید اظهارنظر روشنی نداشته‌اند. برای آگاهی از اینکه سیاست نظام به چه سمت و سویی می‌رود، باید منتظر اظهارنظر ایشان باشیم. ایشان این هفته احتمالاً صحبتی در این زمینه خواهند داشت.»

تندروها حضور دارند و نمی‌توان آنها را حذف کرد. در جمهوری اسلامی آنها همواره حرکت‌های ایدئایی داشته‌اند ولی تعیین‌کننده نبوده‌اند. وقتی رهبری تصمیمی را بگیرند، آنها نیز ساکت می‌شوند. مرعیی به یکی از مشکلات عدیده برجام نیز اشاره کرده و معتقد است در شرایطی که برای امضای برجام او باما و کری، نقش محوری را ایفا کردند، ایران منافع ناشی از برجام را با اروپا، چین، روسیه تقسیم کرد و سهمی برای آمریکا در نظر نگرفت. شکافی که باعث شد ترامپ به بهانه آن از برجام خارج شده و آن را از درجه اعتبار خارج سازد. مبتنی با این تجربیات است که مرعیی به دولت یزنشکیان توصیه می‌کند توافقات احتمالی با آمریکا را مبتنی بر مسائل اقتصادی شکل بدهد تا هر توافقی از پایداری قابل توجه برخوردار باشد.

۴ محور اصلی مذاکره ایران و آمریکا

از سوی دیگر ناصر هادیان، استاد روابط بین‌الملل دانشگاه تهران در روزنامه ایران نوشت: سیاست ایالات متحده در قبال ایران همواره «مهار همراه با تعامل گزینشی» و متقابلاً سیاست ایران در برابر آمریکا «ضدمهار همراه با تعامل گزینشی» بوده است.

در همین چهارچوب در گذشته تعامل دو کشور از موضوع عراق و افغانستان گرفته تا پرونده هسته‌ای در یک وضعیت اورزائسی جریان داشته است و به محض پایان وضعیت اضطرار، دوباره روابط به وضعیت تخصص باگشسته است. اما اکنون این فرصت مهیا شده است تا این روند معکوس و حرکت به سمت تعامل همه‌جانبه آغاز شود.

ایران در پیگیری رویکرد جدید با آمریکا باید خواست‌ها و اهداف خود از مذاکره را روشن و اولویت‌بندی کند؛ به‌عنوان نمونه، در مسیر مذاکره برای رفع تحریم‌ها، می‌توان مشخص کرد که به‌تدریج تحریم‌های اولیه، ثانویه و حتی تحریم‌های ایالتی به تدریج لغو شوند.

گرچه قانون اساسی هم ظرفیت لازم برای انجام چنین اموری را دارد [همه پرسبی] که در صورت نیاز می‌توان از آن بهره برد.

ماشاء‌الله به این همه فهم و معرفت!

روزنامه جمهوری اسلامی هم آستین‌ها را بالا زده و برای پاسخ به مخالفان مذاکره به میدان آمده است. این روزنامه نوشت: کسی که دستی پُر، منطقی‌گویا و زبانی رسا داشته باشد، از مذاکره نمی‌ترسد که هیچ، حتی در چیدن میز تعجیل هم می‌کند.

ترس، لباس تن کسانی می‌شود که چیزی در چنته ندارند. می‌دانند چون سخن بگویند عیار عیب و هنرشان نمایان می‌شود. لذا ترجیحشان «نامذاکره» و «ناگفت‌وگو» است و الا آنجا که تریبون یک طرفه باشد، لحظه‌ای هم به سکوت و تامل فرصت ابراز وجود نمی‌دهند. تجربه‌ای که چند سال، یک ملت را، یک کشور را به‌گرونی آن گرفتند که گفت‌وگو نکنند.

جالب است که وقتی رئیس‌جمهور، از آمادگی برای گفت‌وگو می‌گوید، می‌خروشد و می‌نویسند که شما چکاره‌اید؟ ماشاء‌الله به این همه فهم و معرفت! اگر رئیس‌جمهور کاره‌ای نیست، پس چرا هرچه حاصل بدعملی خودتان هست را هم به پای اومی‌نویسید؟

اگر رئیس‌جمهور کاره‌ای نیست، آیا مدعیان و تریبون‌داران حاضرند به لوازم این سخنان خود ملتزم باشند؟ فلان کس که این را می‌نویسد آیا می‌تواند خود را معرفی کند که کیست و نقشش در سپهر تصمیم‌گیری ایران چیست؟ لابد برای خود حقی بالاتر از رئیس‌جمهور صاحب رأی مردم قائل است که در همه امور دخالت می‌کند.

متأسفانه کسی هم بقیه اینان را نمی‌گیرد که شما چکاره کشورید؟ آنان که نتیجه تصمیم و ایجاد موانع‌شان سر راه امور کشور، بیشترین آسیب را ایجاد کرده است همچنان به طلبکاری سخن می‌گویند.

اگر ماجراهایی چون کرسنت، دقیق خوانی می‌شدند، اگر تراز نفع و عدم‌نفع، به سنجه در می‌آمد، برخی‌ها الآن باید در جایگاه پاسخگویی می‌نشستند نه طلبکاری.

متأسفانه تا اوضاع در این هندسه می‌چرخد نه یزنشکیان که هر رئیس‌جمهوری هم که بیاید کاری از پیش نخواهد برد. این جماعت حتی راه گفت‌وگو را بر دولت شهید رئیسی هم می‌بستند و الا مسیر چنان می‌رفت که امروز گرفتار اما و اگر ناشیم.

باید این جماعت را یا به راه آورد و یا راهی تازه از کنار اینان باز کرد و الا به دیوارهایی برمی‌خوریم که دست زدن به آن همان را در بی می‌آورد که رئیس‌جمهور چندبار گفته است:» هر کجا هم که می‌خواهیم دست بزنیم. می‌گویند دست نزن. صدا در می‌آید. خب چی کار کنیم تا مشکل حل شود؟ صدا در می‌آید. از همین جماعت کم‌تعداد اما پر هیاهو برمی‌خیزد. انگار همه جاساس‌شان را راه‌بندان اصلاح کرده‌اند که چون بخواهند دولت‌ها کاری کنند، اینان منافع خود را در خطر می‌بینند و نمی‌گذارند...

گفتنی است، حسین شریعتمداری پنجشنبه گذشته در سرمقاله کیهان به یزنشکیان به‌خاطر مطرح کردن بحث مذاکره بالحنی توهین‌آمیز حمله کرد و نوشت: شما در این زمینه هیچ‌کاره‌اید؟

چرا دو ساختمان شرکت ملی نفت در اروپا مصادره و فروخته شود

اما دست آخر برویم سراغ موضوع قدیمی کرسنت. روزنامه هم میهن نوشت: محمود احمدی‌نژاد، اجرای قرارداد کرسنت را در دوره ریاست‌جمهوری خود پذیرفت، اما به توصیه سعید جلیلی این قرارداد اجرا نشد تا ایران در دادگاه بین‌المللی محکوم به پرداخت ۶/۲ میلیارد دلار جریمه شود. حالا شرکت کرسنت گس کورپوریشن با حکم دادگاه، ساختمان‌های شرکت ملی نفت را یک به یک مصادره و به نفع خود به فروش می‌گذارد.

تا به حال شرکت ملی نفت ۲ ساختمان خود در اروپا را از دست داده است. روز گذشته خبر مصادره ساختمان این شرکت در روتردام هلند منتشر شد. اردیبهشت امسال نیز خبر مصادره و فروش ساختمان شرکت ملی نفت در لندن از سوی پایگاه اینترنتی نشنال مخابره شده بود.

هرچند در ابتدا دولت احمدی‌نژاد مخالف قرارداد بود ولی پس از مدتی احمدی‌نژاد به طیف موافقان قرارداد پیوست اما سعید جلیلی، دبیر شورای امنیت ملی وقت، هیچ‌گاه موافق قرارداد نشد. در این مدت مخالفت با کرسنت و محکومیت ایران به دنبال آن، مورد انتقاد اعضای درگیر قرارداد بود ولی پس از مدتی احمدی‌نژاد به طیف موافقان قرارداد پیوست اما سعید جلیلی، دبیر شورای امنیت ملی وقت، هیچ‌گاه موافق قرارداد ایران به دنبال آن، مورد انتقاد اعضای درگیر قرارداد یا افرادی در نهاد‌های نظارتی قرار گرفته است. برخی خواستار پاسخگویی مخالفان و تشکیل پرونده برای آنها شدند.

از جمله این افراد مصطفی سنایی‌فر، معاون پیشین رئیس قوه قضاییه در دادستانی ویژه روحانیت است که سه‌شنبه گذشته با ارسال نامه‌ای به رهبری درخواست کرده به برخی پرونده‌ها که نام سعید جلیلی در آنها مطرح شده است رسیدگی شود.